

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Nicolavs † Papa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

A damnato damnentur. & in similibus idem præcipimus obseruari. Si vero clericus fuerit, ab omni officio & beneficio deponatur. Si qui autem tales postquam ab Ecclesia fuerint denotati, cuitate contempserint, excommunicationis sententia percillantur, aliàs animaduersione debita puniendi. Qui autem inuenti fuerint sola suspitione notabiles, nisi iuxta considerationem suspitionis, qualitatemque personæ, propriam innocentiam congrua purgatione monstrauerint; anathematis gladio feriantur, & vsque ad satisfactionem condignam ab omnibus euitentur: ita quod si per annum in excommunicatione persistierint, tunc velut hæretici condemnentur. Item proclamationes, aut appellationes huiusmodi personarum minime audiantur. Item iudices, aduocati, & notarij, nulli eorum officium suum impendant, alioquin eodem officio perpetuo sint priuati. Item clerici non exhibeant huiusmodi pestilentibus Ecclesiastica Sacramenta: nec elemosynas aut oblationes eorum recipiant; similiter hospitalij, aut templarij, aut quilibet regulares, alioquin suo priuentur officio, ad quod nunquam restituantur absque indulto Sedis Apostolicæ speciali. Item quicumque tales præsumpserint Ecclesiasticæ trade re sepulturae, vsque ad satisfactionem idoneam, excommunicationis sententiæ se nouerint subiacere, nec absolutionis beneficium mereantur, nisi proprijs manibus publice extumulent, & proiciant huiusmodi corpora damnatorum: & locus ille perpetuo cateat sepultura. Item firmiter inhibemus, ne cuiquam laicæ personæ liceat publice vel priuatum de fide catholica disputare: qui vero contra fecerit, excommunicationis laqueo innodetur. Item si quis hæreticos sciuerit, vel aliquos occulte conuenticula celebrantes, seu à communi conuersatione fidelium vita & moribus dissidentes, eos studeat iudicare confessori suo, vel alij quem credat ad prælati sui & inquisitorum hæreticæ prauitatis notitiam peruenire: alioquin excommunicationis sententia percillantur. Hæretici autem & receptatores, defensores, & fautores eorum, ipsorumque filij, vsque ad secundam generationem, ad nullum Ecclesiasticum beneficium seu officium admittantur. quod si secus actum fuerit, decernimus irritum & inane. Nos enim prædictos ex nunc priuamus beneficijs acquisitis, volentes vt tales & habitis perpetuo careant, & ad alia similia nequaquam in posterum admittantur. Illorum autem filiorum emancipationem, nullius esse momenti volumus: quorum patentes post emancipationem huiusmodi, adiuium superstitionis hæreticæ, à via declinasse conluerit veritatis. Dat. apud Urbem Veterem v. Non. Martij, Pontificatus nostri anno quarto.

c. 2. §. hæretici. de hz. lib. 6.

NICOLAUS † PAPA.

Prædicari iubet Euangelium Iudæis in terris Christianorum commorantibus, vt pulsa perfidia, Christianæ religionis veritatem agnoscant: conuersi ex Iudaismo prælati & dominis temporalibus debent commendari, & humanissime tractari, nec debent molestari in personis aut rebus: qui conuerti noluerint, summo Pontifici sunt nuntiandi, vt opportunum remedium circa tales adhibeatur.

NICOLAUS Episcopus seruus seruorum Dei, dilecto filio Priori Prouinciali fratrum Prædicatorum ordinis in Lombardia, Salutem & Apostolicam benedictionem.

VINEAM Soreth velut electam plantauit dextera Dei patris, & omne semen verum seminavit in ipsa, Angelica custodia sepiuit illam, lapides noctuos abiecit ex ea.

Hanc de Aegypto in luto & latere, sub iugo Pharaonis oppressam in signis & prodigijs transferens, dux itineris eius existens, in terram promissionis adduxit. Vineam enim Domini exercituum domus Israel est, viri Iuda delectabile germen eius. Hanc sic mire translatam, quasi adhuc rudem campum vomere legali proscindens, prophetali doctrina fulcauit, & vt ipsam ad maturam frugem, id est, ad regenerationis gratiam præpararet. Sed, proh dolor, peccatorum spinis obsita, nullum imbrem gratiæ spiritualis excipiens, quæ sperabatur vt uuas educeret, labruscas eduxit, vnde sperabatur iudicium, processit iniquitas, vnde iustitia, inde clamor. Hæc est vinea in qua fici arbor, scilicet synagoga Iudæorum plantata, Euangelica veritate describitur; cuius plantator Christus, cæterus Apostolicus † cultor existit. Hæc triplici tempore, quasi tribus annis, vt fructum produceret expectata, instructuosa repetita, cultori succidenda prædicitur. Nam nec tempore circumcisionis ad perfectum deducta est, quia circumcissionem animæ non quærebat: nec sanctificata per legem, quia per eam tantum carnalia sequebatur: nec tandem iustificata per Euangelij gratiam, quia gratiam recipere noluit: quin potius latorem gratiæ iustum, iniuste peremit, & quodammodo indurationem Pharaonis excedens, omne curantis & curæ refutauit antidotum; adeo vt nec verbis, nec signis, nec Sacramentis, quinimmo nec ipsa Christi, & Dei corporali præsentia molliretur. Multifarie enim, multisque modis, olim Deus loquens antiquis ipsius synagoga patribus in prophetis, nouissime in sine temporum, locutus est ipsi & nobis in filio, quem constituit hæredem vniuersorum, per quem fecit & sacula: sed omnem escam abominata est anima eius: & idcirco iuste iusto Dei iudicio reprobata, exterminauit eam aper de silua, & singularis fetus depastus est eam. Ablata est sepes eius, prosternata maceries, & in direptionem posita vt deserta: nec inuentus est in terris amplius locus eius.

Verum quia miserationes Dei super omnia sua opera prædicantur, qui omnes saluos fieri, & neminem vult perire, qui se ipsum pro nobis & ipsis hostiam salutis exhibuit Deo patri: qui exaltatus à terra, expansis in cruce manibus, ad se cuncta trahere Euangelica voce prædixit.

† Cuius Nicolai sit hoc elegans scriptum, nondum nobis constat, quia ex Archetypo, cordula vetustate corrola, plumbum appensum occiderat: quia tamen non desunt coniectura Nicolai III. esse, ideo hic restitutum, alij Nicolai III. esse suspicantur. Ex Archivo Inquisitionis Bononiensis.

† forte, Apostolici.

Ad Hebræos c. 2.

Psal. 106. vsq. 144.

1 Tim. 2. Ioan. 22.

Nos licet immeriti, vicem eius tenentes in terris, qui etiam Iudaicam perfidiam, à sua misericordia non repellit: libenter pro illius populi ob cæcatione labores appetimus, vt affectum nostrum diuina prosequente clementia, cognita veritatis luce, quæ Christus est, à suis tenebris eruanur. Porro quia Iudæorum ipsorum, quasi per vniuersum mundum, diuino iudicio, prauis dispersio ipsos ad recipiendum Sacramenta fidei, ac doctrinam commodè in vnum conuenire non patitur, necessitate nos voluntarios vrgente, compellimur per diuersas mundi partes, diuersos seminarios eligere, per quos semen verbi Dei, prout possibile est, spargamus in singulos, quorum salutem vniuersaliter, & singulariter affectamus. Ad te igitur inter alios sub spe diuina gratiæ, mentis nostræ oculos conuertentes, cum tui ordinis claritate reluceas, & credaris vbilibet per opera vtilia, & exempla laudabilia fructuosus: & ex data tibi diuinitus gratia scire te confidamus & posse fructus vberes in domo Domini germinare: Discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus confidens in illo, cui proprium est spiritualis gratias largiri, tales vmbrae tenebris obcæcatis, in commissa tibi prouincia, per te, ac alios fratres tui ordinis: quos ad hoc honestate morum, experta scientia, probitatis virtutibus, circumspectione prouida, & experientia comprobata, idoneos esse cognoueris: & quorum industria atque doctrina sed tenebrosas mentes radiorum repercussione clarificet, & obstinatas ceruices reprimat peruerforum: Iudæos eosdem in terris & locis, in quibus habitant, generaliter & singulariter conuocanda semel & pluries, ac toties repetitis instantijs, quoties proficere posse putaueris, prout melius fieri poterit, prædicationibus, salutaribus monitis, & discretis inductionibus, Euangelicis doctrinis informans ipsos studeas, iuxta datam tibi à Domino gratiam fugatis tenebrarum nubibus, ad viam reducere claritatis: vt venati fonte baptismatis, reluceant in lumine vultus Christi, & ex inde chorus angelicus delectetur. Tu quoque, ac alij, quos ad prosecutionem tanti negotij duxeris eligendos, perennis boni præmium, nostramque benedictionem & gratiam, vbis de bono in melius vendicetis. Et vt affectum, quem ad salutem status ipsorum gerit mater Ecclesia percipiant per effectum: tu illo ex eis, quos ad susceptionem facti baptismatis gratia diuina perduxerit, Prælaris, ac dominis locorum, in quibus tales habitare contrigerit, ex parte nostra affectuosissime recommends: vt Deo gratias in recuperata oue deperdita, & filio prodigo redeunti, vitulum exultationis, & gaudij exhibentes, eos charitative foueant, fauoribus muniant, benigne pertractent: nec ipsos in personis, aut rebus, per Iudæos, vel alios indebite molestari permittant: quin potius in omnibus fauorabiliter ipsis assistant auxilijs opportunis. Sed si forte (quod absit,) aliqui ex ipsis, in eorum obstinata perfidia, perdurantes, & velut aspis surda, suas aures incredulas obtutantes, ne tui & illorum, quos ad hæc salutis opera deputabis, vocem audiant: vt de tenebris ad lucem exeant, incantantium sapienter tuas, & per te ad hæc deputandorum fratrum salutates conuersiones, aspernanter effugerent, de istis (si tales inueneris) qui sint, in quibus locis, & sub quorum dominio commorentur, nobis rescribere non omittas: vt circa pertinaces huiusmodi, de salutari eorum remedio, sicut expedire videbimus, cogitemus. Vt autem de præmissis audis nostris conceptibus, iuxta nostra desideria satisfiat, frequenter nobis intimare studeas, qualiter commissum tibi negotium prosperetur, & qualem fructum seminata semina reprodunt, Datum Viterbij ij. Noni Augusti. Pontificatus nostri anno primo.

Concor. referri. Pauli III. incip. Culpantes. quod habes infra.

HONORIVS III

Iubet vt Parmensis communitas citata sistat se coram Romano Pontifice receptura pœnas debitas: quia impetum vulgus eius ciuitatis fecit in inquisitorem hereticæ prauitatis, ac in monasterium eiusdem, eo quod hereticam quandam relapsam curia tradiderat seculari, vltimo supplicio feriendam.

Edita anno Domini 1285.

Ex Archivio Inquisitionis Bononiensis.

MONORIVS. Episcopus seruus seruorum Dei, honorabili fratri Episcopo Parmensi Salutem & Apostolicam benedictionem. **M**OLIM, sicut accepimus, dilectus filius frater Florius ordinis Prædicatorum, inquisitor hereticæ prauitatis in partibus Lombardiæ, à Sede Apostolica deputatus: quandam mulierem crimine dictæ prauitatis infectam, quam post abiurationem ipsius criminis, in idem compererat fuisse relapsam, de crimine ipso sententialiter exigente iustitia, legitime condemnauit: que subsequenter curiæ seculari relicta, de mandato Potestatis Parmensis, fuit propter hoc incendio deputata. Vetum nonnulli, qui in loco incendij prædicti conuenerant, & etiam quamplures alij, ex diuersis prædictæ ciuitatis partibus confluentes, diabolico spiritu concitati, ad locum fratrum dicti ordinis, in ciuitate prædicta morantium, hostiliter concurrerunt: ac in prædictum locum, impetum facientes, valuas Ecclesiæ confringere, tecta lapidibus obruere, & officinas loci eiusdem violenter ingredi præsumperunt: ac libris, vestibus, & rebus alijs eorundem fratrum inique direptis, nonnullos ipsorum verberibus, ac vulneribus affecerunt, quorum vnus post paucas dies, ex illatis sibi vulneribus expirauit. Vnde præfati fratres, his alijsque diuersis iniurijs, damnis, & grauaminibus per eisdem malefactores affecti, non audentes in prædicto loco,